

Preses relīze

Luksemburgā, 2017. gada 13. decembrī

Vēlēšanu novērošanas misijas: ir ieguldīts darbs, lai pārbaudītu ieteikumu izpildi, taču jāuzlabo uzraudzība, secina ES revidenti

Ir jāiegulda vairāk darba, lai valstīm palīdzētu ieviest ES vēlēšanu novērotāju ieteikumus, atzīts Eiropas Revīzijas palātas jaunajā ziņojumā. Ieteikumu izklāsts pēdējos gados ir uzlabojies, secina revidenti, taču, gatavojot ieteikumus, ir vairāk jāapspriežas ar ieinteresētajām personām valstīs, kurās notiek vēlēšanas.

Neiejaucoties vēlēšanu organizēšanā, ES vēlēšanu novērotāji ievāc un analizē faktus saistībā ar vēlēšanu procesu un sniedz neatkarīgu novērtējumu. Divu mēnešu laikā pēc vēlēšanu dienas viņi sagatavo visaptverošu galīgo ziņojumu, kurā ir iekļauti ieteikumi par sistēmas uzlabošanu turpmākajās vēlēšanās. Ieteikumi attiecas uz dažādām jomām, sākot ar vēlēšanu reģistrāciju un beidzot ar vēlēšanām saistītu vardarbību. Ar tiem iepazīstina uzņēmējvalsts iestādes, kurām nav oficiālu saistību tos ieviest.

Revidenti novērtēja, vai Eiropas Ārējās darbības dienests (EĀDD) un Eiropas Komisija sniedza pietiekamu atbalstu, lai uzņēmējvalstis varētu ieviest ieteikumus, ko formulējušas novērošanas misijas Ganā, Jordānijā, Nigērijā un Šrilankā. Revīzija aptvēra pēc 2010. gada novērotās vēlēšanas.

*“Ir ļoti svarīgi uzraudzīt šo ieteikumu izpildi, lai vēlēšanu novērošana radītu vislielāko ietekmi,” paziņoja par šo ziņojumu atbildīgais Eiropas revīzijas palātas loceklis **Ville Itälä**. “Ja uzņēmējvalsts nerisina vēlēšanu procesa nepilnības, pastāv risks, ka trūkumi saglabāsies vai pat palielināsies nākamajās vēlēšanās.”*

Revidenti atklāja, ka EĀDD un Komisija ieguldīja saprātīgas pūles, lai atbalstītu ieteikumu īstenošanu. Ieteikumu izklāsts pēdējos gados ir uzlabojies, taču ir vairāk jāapspriežas ar pārstāvjiem valstīs, kurās notiek vēlēšanas. EĀDD un Komisija iesaistījās politiskajā dialogā un sniedza vēlēšanu atbalstu, lai sekmētu ieteikumu ieviešanu, taču vēlēšanu pēcpasākumu misijas netiek izmantotas tik bieži, cik būtu iespējams. Visbeidzot, nav ne apkopojoša pārskata par ieteikumiem, ne sistemātiska novērtējuma par to ieviešanu, secina revidenti.

Novērošanas misiju izmaksas ievērojami atšķiras atkarībā no apstākļiem. Tomēr, atsaucoties uz jaunākajiem pieejamajiem datiem, tās ir vidēji 3,5 miljoni EUR. Laikā no 2015. gada līdz 2017. gadam vēlēšanu novērošanas budžets bija aptuveni 44 miljoni EUR gadā.

Šī preses relīze sagatavota, lai sniegtu kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas īpašo ziņojumu.

ECA Press

Mark Rogerson – runaspersona

T: (+352) 4398 47 063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – preses sekretārs

T: (+352) 4398 45 410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

Revidenti iesaka EĀDD:

- nodrošināt, lai ieteikumi atbilstu sagatavošanas vadlīnijām un paraugam;
- nodrošināt, lai misijas dalībnieki apspriestu ieteikumus ar ieinteresētajām personām uzņēmējvalstī, pirms tiek pabeigta ziņojuma galīgā redakcija;
- nodrošināt, lai apaļā galda apspriedes ar ieinteresētajām personām tiktu plānotas ne agrāk kā četras darba dienas pēc ziņojuma publicēšanas;
- kad vien iespējams, nosūtīt vēlēšanu pēcpasākumu misijas uz valstīm, kuras bija uzņēmušas novērošanas misijas;
- izveidot centralizētu ieteikumu deponitāriju un sekot to ieviešanai.

Piezīmes izdevējiem

Vēlēšanu novērošana ir svarīgs rīks demokrātijas, cilvēktiesību un tiesiskuma veicināšanai. Labi pārvaldītas vēlēšanas var sekmēt miermīlīgu politiskās varas nodošanu. Kopš 2000. gada, kad tika ieviesta vēlēšanu novērošanas metodoloģija, ES ir nosūtījusi 138 vēlēšanu novērošanas misijas uz 66 valstīm Āfrikā, Tuvajos Austrumos, Āzijā un Latīņamerikā. Gandrīz pusi misiju nosūta uz Āfriku.

Novērošanas misiju parasti vada Eiropas Parlamenta deputāts, kuru ieceļ augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos un kurš veic šīs misijas galvenā novērotāja pienākumus. Novērotāju pienākums ir būt nevainojami objektīviem un brīviem no aizspriedumiem attiecībā pret jebkuru vēlēšanu procesā iesaistīto pusi.

Īpašais ziņojums Nr. 22/2017 "Vēlēšanu novērošanas misijas: ir ieguldīts darbs, lai pārbaudītu ieteikumu izpildi, taču jāuzlabo uzraudzība" ir pieejams ERP tīmekļa vietnē (eca.europa.eu) ES 23 valodās.